

DENEME ÇÖZÜMÜ - 4

1. Faulkner, usta bir yazarın eleştiriyi gereksinmesi olmadığını; eleştirinin daha çok yeni yazmaya başlayan yazarlar, okurlar için çok gerekli olduğunu söylüyordu bir konuşmasında oysa ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

- A) gerçek bir yazar ustalaştıktan sonra hata yapmayacaktır.
- B) bir yazarın, ulaştığı düzey ne olursa olsun eleştirilmeye ve eksiklerinden ders almaya ihtiyacı vardır.
- C) bir yazar yetkinleştikçe eksiklerini görme ve kendini yetiştirme konusunda da deneyim kazanacaktır.
- D) usta yazarlar da eleştiri yapabilir, gençleri nitelikli yazmaları konusunda yönlendirebilir.
- E) eleştiri, daha çok, yazarların eksikliklerine odaklandığı için onun yetkin yazarlarda bir etkisi olmayacaktır.

2. Yol üstünde peş peşe uğradığım antik liman kentlerinde kazı ekipleriyle ayaküstü sohbet ediyorum. Bana Agora'nın zeminindeki balıklarla bezeli mozaikleri gösteriyorlar. Hele biri var ki su-dan yeni çıkmış gibi pırıl pırıl. Üzerinden yüzyıllar geçse de hemen farkediliyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Zamanı aşmak, sonsuzluğa ulaşmak, yazın dünyasına giren her sanatçının gönlünde besleyip büyüttüğü bir yüce tutkudur. Bu tutku yönlendirir, temellendirir çabalarını. Acılara, tedirginliklere katlanışı bundandır. Kendisiyle, çevresiyle uzlaşmazlığı; yaptıklarıyla yetinmezliği bundandır hep. Tutarlığına, tutmazlığına bakmadan yeni yeni deneyimlere girişimi, eskiye yönelimi ya da alışılmış biçimlere başkaldırısı da yine sanatçının o soylu tutkusuna-zamanı aşmak, sonsuzluğa erişmek özlemine bağlanabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanlarla anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Gerçek bir sanatçı, dili kendince kullanarak özgün bir anlatıma ulaşır.
- B) Dili işlemeyen, dilin bilinmeyen yönlerini keşfetmeyen bir yazarın kalıcı olması olanaksızdır.
- C) Bir yazar için önemli olan, anlattıklarının, içinde yaşadığı toplumca kabul görmesidir.
- D) Evrensellığe ulaşma, dili ve kültürü ne olursa olsun herkesi kucaklama, bir sanatçının en önemli hedefidir.
- E) Yazarların edebiyata dönük etkinliklerinin temelinde kalıcı olma düşüncesi vardır.

4. (I) Başkent Santiago, Şili'nin gurme merkezi olarak kabul ediliyor. (II) Burada dünya mutfaklarından lezzetler sunan, son derece kaliteli restoranlar var. (III) İyi restoran söz konusu olduğunda Santiago'nun yanı sıra Vina del Mar, La Serena ve Puerto Varas gibi tatil beldeleri de unutulmamalıdır. (IV) Restoranları ve pazarları ile Santiago, Güney Amerika'nın en renkli şehirlerinden biri olan Rio'ya benziyor. (V) Olabildiğince farklı lezzetleri denemenizi ve akşamüzeri nereye gittiğinizi bilmeden caddelerde dolaşmanızı tavsiye ederim.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, yüklemi birleşik fiildir.
- B) II. cümle, isim cümlesidir.
- C) III. cümle, öznesi söz öbeğinden oluşmaktadır.
- D) IV. cümle, yüklemi geçişsiz fiildir.
- E) V. cümle, bağlı cümledir.

5. Yazar, son kitabında öyküye dair bütün birikimini gözler önüne seriyor. Öykü okurken nelere dikkat edilmesi gerektiğini açıklarken yazma uğraşına girenlerin nerelerden, nasıl başlayabileceğine dair bilgiler de veriyor. Öykü yazma duygusunun gelişmesine, yazarın her insan için vazgeçilmezliğine dönük yol işaretlerini de getirip önümüze çıkarıyor. Yazar, günümüz roman ve öyküsüne eğilerek çağdaş edebiyatımız için bir başvuru kitabı ortaya çıkarıyor. Eleştirel bir bakışla edebiyatı yazar-yapıt-dönem ekseninde irdeliyor.

I. Sanatçı, yazmak isteyenlere yol göstermektedir.

II. Sorgulayıcı bir içeriği vardır.

III. Edebiyatımıza yönelik saptamalar yapmıştır.

Bu parçada sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Durum öyküsü, olanakları çok fazla olan, istediğin şekli verebileceğin özgür bir alan. Yazının kendi gerçekliğini oluşturmak için kullandığın araçlar seni bir forma, bir yapı darlığına hapsediyor. Edebiyat birikiminle bağını sürdürürken yeni bir oluş biçimini rahatlıkla yakalayabiliyorsun. Yeter ki bu oluş, kendi gerçekliğini kurabilmiş olsun.

Bu parçada yazarın altı çizili sözle, durum öyküsüyle ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belli bir yazım planının bulunmadığı
B) Yazarı anlatacağı konularla ilgili özgür bıraktığı
C) Olaydan çok belli yaşam parçalarını anlatmaya odaklandığı
D) Anlatımsal yönünün çok önemli olmadığı
E) Kurallar dayatarak yazarı sınırlamadığı

7. (I) İngiliz fotoğrafçı ve yazar Henry Carroll, profesyonel fotoğrafçı olmanın çok zor olmadığı inancıyla yola çıkarak yazmış bu kitabı. (II) Kitapta, “güzel fotoğraf” çekmek için en önemli aletin “gözler” olduğunu söyleyerek söze giriyor Carroll. (III) Sonra o pozlama, gölge, ışık, diyafram... kavramlarını olabilecek en basit biçimde anlatarak bu kavramları Henri Cartier-Bresson’dan Sebastiao Salgado’ya kadar 50 usta fotoğrafçının karelerinden örnekler vererek izah ediyor. (IV) Kulüp jargonlarından, karışık grafik ve görsellerden arınmış olan yapıtta, fotoğrafçılıkla ilgili temel bilgiler sade bir dille anlatılıyor. (V) Kitapta “meraklısı için notlar” bölümü de yer alıyor, bu bölümde yazar, fotoğrafçılığın tarihi gelişimiyle ilgili eğlenceli bilgiler veriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde sözü edilen yapının anlatımına yönelik değerlendirme yapılmıştır?

- A) I ve II B) Yalnız III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?**

- A) Şale Köşkü, 19. yy’ın görkemli yapılarından biridir.
B) Apartmanın 17’inci katından itibaren deniz görünüyordu.
C) Yaylaya çıkarken 500 m.lik bir patikadan yürümek zorunda kaldık.
D) Seninle bu gün saat 11.00’da görüşelim.
E) 1954’te aramızdan ayrılan sanatçının 62. ölüm yıl dönümünü geride bıraktık.

9. Nehirleri olmadan düşünölemeyen birçok şehir var. Thames Nehri olmadan zihninizde bir Londra portresi oluşturamazsınız. Keza Tuna Nehri, ikiye böldüğü Buda ve Peşt'e ayrı bir güzellik katar. Paris'te Seine Nehri kıyısında yürümeden şehrin gerçek atmosferine kapılmanız mümkün değildir. Ancak öyle bir yer var ki tüm bu şehirleri geride bırakıyor: Fransa'nın güneydoğusunda yer alan, Rhone-Alp Bölgesi'nin başkenti Lyon. Bir yanda güröl güröl akan Rhone Nehri, diğör yanda rüzgâr hangi yönden eserse o tarafa akan Saone Nehri, Lyon'u bu özelliğıyle benzersiz kılıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örnek verildiğı
- B) Açıklama yapıldığı
- C) Benzetme yapıldığı
- D) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıttığı
- E) Nitelendirmelere yer verildiğı

10. Aşağıdakilerden hangisi kesme işaretinin kullanıldığı yerlerden biri değildir?

- A) Kişi adlarından sonra gelen sayğı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırma
- B) Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğör ekleri ayırma
- C) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırma
- D) Kısaltmalara getirilen ekleri ayırma
- E) Sayılara getirilen ekleri ayırma

11. Yapıtta anlatıcı, bir fotoğraf albümünü karıştırıyor gibidir. Ayrı ayrı fotoğrafları, onların anılarını, çağrıştırdıklarını metne aktarır. Anılar, sesler, görüntüler iç içe geçer. Bu anlamda ekranda sinemanın, bir video klibin akan görüntüleri vardır. Metinlerde sinemasal dil, sinemasal teknikler baskındır. Bir araya gelme, ayrılma, buluşma ve o anda zihne üşüşen anılarla metin oluşur. Metinler uzaktaki bir dosta yazılmış içli mektuplar gibidir. Söz-cük, kavram oyunlarına sıklıkla başvurulur. Anlatım boyunca pek çok filme, şaire, metne gönderme yer alır. Geleneksel olana başvurmayıp yenilikçi arayışa yaslı bir öykü anlayışını yansıtır.

Bu parçadan sözü edilen yazarın öyküleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Alışlagelen öykü tarzında kaleme alınmamıştır.
- B) Yapıtta anlatılanlar yaşananlara dayanmaktadır.
- C) Yazar tanıdığı insanları merkeze alarak öykülerini oluşturur.
- D) Duygusal bir anlatımla yazılmıştır.
- E) Farklı sanatsal ürünleri hatırlatan yönleri vardır.

12. I. Sakınılan göze çöp batar. - Tedbir alma
II. Irmaktan geçerken at değiştirilmez. - Tehlikelerden sakınma
III. İki el bir baş içindir. - Yardımsever olma
IV. Aklına geleni işleme, her ağacı taşılama. - Sorumlu davranma
V. Dağ ne kadar yüce olsa yol üstünden aşar. - Zorlukların üstesinden gelme

Yukarıda numaralanmış atasözlerinden hangileri, birlikte verilen tutum ya da davranışla anlamca uyuşmaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

13. I. Arjantin'in Güney Patagonya Bölgesi'nde, 2005'ten bu yana sürdürülen kazılarda ortaya çıkarılan bu fosilin, 77 milyon yıl önce yaşamış otobur bir dinozora ait olduğu açıklandı.
- II. Bilim insanları, dünya üzerinde yaşamış en büyük canlı olduğu iddia edilen yeni bir dinozor türüne ait fosiller ortaya çıkardı.
- III. Bu cüssesiyle Boeing 737 tipi bir uçak büyüklüğünde olan "Dreadnoughts" araştırmacıları hayretler içinde bıraktı.
- IV. "Dreadnoughts" adı verilen dev canlının, yaşadığı dönemde 65 ton ağırlığa ve 26 metre uzunluğa sahip olduğu belirtildi.
- V. Çünkü bu dinozor, şimdiye kadar bulunan en büyük fosil olan T-Rex'ten tam 7 kat büyük.

Yukarıdaki cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Ne zaman dağları aşip Kastamonu'ya adımlımı atsam ağırbaşlı bir hava çöker üstüme. Güngörmüş, devran geçirmiş onurlu bir kentin soluğu yüzüme vurur. Sırtında bir saat kulesiyle gezinen sabırlı bir dervişi görür gibi olurum. Adım başında bir türbe ya da yatırıla karşılaşmamdır bunun nedeni. Osmanlı bakışlıdır Kastamonu, oya nakışlıdır. En güzel dokumalara imza atan kadınlar, pazarda mevsimine göre torba yoğurdu, saçaklı mantar ve ebeğumeci satar.

- I. Tarihsel değerler örneklerle açıklanmıştır.
- II. Tahmin dile getirilmiştir.
- III. Kişileştirme yapılmıştır.
- IV. Kanıtlayıcı anlatımla oluşturulmuştur.
- V. Devrik cümlelerle anlatıma canlılık katılmıştır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

15. (I) İyi okurlar, kitap fuarlarına pek gönül vermezler. (II) Bu, fuarın biraz da gösteri mekânına dönüşmüş olmasından, kalabalığın, gürültünün dayanılmazlığından olsa gerek. (III) Fakat sonsuz kitap denizinde yüzer gibi standlar arasında gezinmek, yabana atılacak mutluluklardan değildir. (IV) Kitap fuarları yazarlarla okuru buluşturan bir çiçek bahçesi gibidir. (V) Günlük yaşamda, ulaşılamaz gibi görünen, kolay kolay karşılamayacağımız yazarlarla orada bir araya gelebiliriz. (VI) Yazarlarla göz göze gelmek, kitaplarını imzalatmak ve hele de şansınız varsa yapıtın ortaya çıkış öyküsünü ilk ağızdan dinlemek bir okur için az şey midir?

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

16. Bu konu sanatçılar arasında sık sık tartışılıyor. Bence böyle bir tartışmaya girmek bile yersiz. Herkes yaşadığını yazar. Öyle ki geride büyük yapıtlar bırakmış yazarlara baktığımız zaman, bunların yaşamdan, yaşanmış olaylardan yola çıktığını görürüz. Bundan daha doğal bir şey olamaz. Hiç bilmediği bir konuyu, içine hiç girmedeği bir çevreyi, hiç tanımadığı insanları nasıl yazabilir kişi?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine karşı çıkılmaktadır?

- A) Bir yazarın, yaşadıklarını ya da tanık olduklarını olduğu gibi yansıtmaya
- B) Yazarların, içinde somut yaşantıların olmadığı fantastik yapıtlar kaleme almasına
- C) Yazarların, yakından tanıdıkları çevre ve insanları anlatmasına
- D) Yazarların, yapıtlarını yaşadıkları üzerinde temellendirmesinin basitlik olarak algılanmasına
- E) Bir yazarın anlattıklarının mutlaka gerçekçi olması gerektiği düşüncesine

17. I. Tamlayanı düşmüş ad tamlaması
II. Belirtili ad tamlaması
III. Sıfat tamlaması

Aşağıdaki dizelerin hangisinde yukarıdakilerin tümü vardır?

- A) Ayın şavkı vurur sazım üstüne
Söz söyleyen yoktur sözüm üstüne
B) Yedi yıldır uğramadım yurduma
Dert ortağı aramadım derdime
C) Bende hiç tükenmez bir hayat vardı
Kırlara yayılan ilkbahar gibi
D) Resmini asıyorum odamın duvarına
Ve bir türkü tutturuyorum
E) Rengini dünyaya ilk defa sunan
Adsız bir çiçek gibi parlıyorsa gözlerim

18. (I) Türk edebiyatı denilince şiirin ön plana çıkması, şiirin yüzyıllardır bu topraklarda var olagelen en eski tür olmasından kaynaklanmaktadır. (II) Edebiyatımızda en çok değişim geçiren türlerin başında şiir gelir. (III) Öyle ki insanımız ister sarayda ister en ücra köyde yaşasın kendi ruh güzelliğini şiirle yansıtmıştır. (IV) Türk halkının yaşadığı hemen her şey, estetik katılarak şiirlerde yerini almıştır. (V) Bunda şiirin biçimsel özelliklerinin, ahenkli oluşunun, yazıya değil söze dayalı olmasının da önemli etkisi vardır. (VI) Söylenmesinin bir eğitim gerektirmemesi, kolayca akılda kalışı ve insan duygularını yansıtıışındaki kolaylıktan ötürü, şiir kültürümüzün başat öğelerinden bir hâline gelmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

19. Yapıtının bir yerinde Pilgrim Apartmanı'nın dördüncü katından o yaşlı kadın, apartmana sığınanlara "Buraya gelin!" diye seslendiğinde, "Bu da kim?" diye soran Kuzey'le birlikte aynı soruyu ben de sordum. O bölüme kadar o kadını ben de tanıımıyordum. Romanın diğer kahramanları gibi ben de o sırada öğren-dim ismini ve onu süreç içinde tanımaya çalıştım. Dolayısıyla --- -. Sadece romanın kendi mantığının, kendi kurgusunun ve roman kahramanlarının bana dikte ettirdiklerini yazarım.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) yapıtı yazarken çoğu ayrıntının romanda neden yer aldığı ben de düşünmüyorum açıkçası
B) yazarken hiçbir şeyi düşünmem ve değerlendirmem
C) yapıtlarımda anlattıklarımı adım adım kurguladığım söylene-mez
D) romanın akışına müdahale etmek benim hoşlandığım bir yazma tavrı değil
E) yazarken kendimi hiçbir sınırlama olmaksızın romanın akışına kapıtırıyorum, kalemimin ucuna ne gelirse onu yazıyo-rum

20. (I) Bolu'da kayakçıların gözdesi olan yer, Esentepe'dir. (II) Bu adı 1934'te buraya geldiğinde, yalnızca halk tarafından değil, esen yellerle de karşılanan Atatürk'ün koyduğu biliniyor. (III) Gere-de'nin kuzeyinde 1300 metrelik Esentepe, mütevazı ama or-man içinde yer aldığı için kaymanın coşkuya dönüştüğü bir piste sahip. (IV) Ötedeki Arkut Dağı'nda kışın kayak yapanların yerini, yazın çim kayağı yapanlar alıyor. (V) Kışın beyaz bakış-larla karşınıza dikildiği bir gün, Esentepe'de kahvenizi yudum-layıp pencereden baktığınızda, Gerede'nin aşağıda kocaman bir kar topuna dönüştüğünü görürsünüz.

Bu parçada numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, tamlayan eki kullanılmıştır.
B) II. cümlede III. tekil kişi iyelik eki kullanılmıştır.
C) III. cümlede, fiilden isim yapım eki almış birden çok sözcük vardır.
D) IV. cümlede, bir sözcük fiilden fiil yapım eki almıştır.
E) V. cümlede, ayrılma, bulunma ve belirtme hâl eklerini alan sözcüklere yer verilmiştir.

21. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, karşısında verilen ses olayı yoktur?

A) Bir gök gürlese bari diyorum,
bir sağanak patlasa	Ünlü daralması
B) Gidenler nerede kaldılar, öz-
ledim gülüşlerini	Ünsüz yumuşaması
C) Uzun uzun bakıyorum kıvrılan
sokaklara	Ünlü düşmesi
D) Sessizce çekip gidiyorum
şimdi, sessiz ve kimliksiz	Ünsüz benzeşmesi
E) Ve tek tek söndürüyor ışıklarını
varoşlar	Ulama

22. Toplamların yaşama biçimlerinde, kültürel örüntüsünde oluşan değişim ve dönüşümler en somut bir biçimde dilde gösterir kendisini. Çünkü dil toplumu biçimlendiren ana öğedir. Daha genel bir söyleyişle düşünsel ve duygusal her türlü yaratı dilin ürünüdür. Bu bakımdan dilin dışında kalan, dile yansımamış hiçbir değişim ya da öge düşünülemez. Toplumla dil arasındaki bu sıkı bağlantı, şu bilimsel gerçeği de çıkarmıştır ortaya: Bireysel değil, toplumsal bir olgudur dil.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanlarla bağdaşmaz?

- A) Dil, toplumun aynasıdır; toplumsal ve kültürel öğeler dile yansır.
- B) Dilin temel işlevi insanları bir araya getirmektir.
- C) Toplum dili etkilediği gibi dil de toplumu etkiler ve dönüştürür.
- D) Dil, köklü değişimler ve dönüşümlerden etkilenmez.
- E) Toplamların ve kültürlerin kalıcılığa ulaşmasını sağlayan dildir.

23. Orhan Duru, "Bir yazar olarak bu dünyada yaşıyorum. Bu dünyanın sorunları var ve ben yazar olarak o sorunları ortadan kaldırmak istiyorum. Öykü ise benim için bir iletişim biçimi. Benim iletmek istediğim bir şey var çünkü yaşananlar ve koşullar beni rahatsız ediyor." diyor.

Bu parçaya göre Orhan Duru'dan aşağıdakilerin hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Bir yapıtın, sanatsal bir amaç dışında oluşturulması, gerçek yazarlıkla bağdaşmaz.
- B) Yazarların yapıtlarını yazarken yaşadıkları dönemin atmosferinden etkilenmesi doğaldır.
- C) Yazar içinde yaşadığı toplumda gördüğü aksaklıkları yapıtları vasıtasıyla düzeltmeye çalışmalıdır.
- D) Yazarın insanlarda farkındalık oluşturması, karşılaşılan sorunların çözümünde yararlı olacaktır.
- E) Bir sanatçının deve kuşu tavrıyla kafasını kuma gömmesi doğru değildir.

24. Sıcaklık ortalaması 23 ile -3 °C arasında olan yerlerde yetişen portakal, coğrafi keşifler sırasında Hindistan'dan Portekiz'e getirilmiş ve Akdeniz ülkelerine oradan yayılmıştır.

Bu cümleden, aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Portekiz, portakal üretiminde dünyada birincidir.
- B) Portakal, özel iklim koşullarında yetişmektedir.
- C) Portakal, ilk kez Hindistan'da ortaya çıkmıştır.
- D) Bütün Akdeniz ülkelerinde portakal yetiştirilmektedir.
- E) Coğrafi keşiflerin amacı yeni bitki türleri bulmaktır.

25. I. ABD'nin Maryland Üniversitesinden araştırmacılar, Hubble teleskobuyla inceledikleri ve HAT P-11b adını verdikleri bu gezegenle ilgili yüzlerce ölçüm gerçekleştirdiler.

II. Bilim insanları, uzayın derinliklerinde Neptün büyüklüğündeki bir gezegende su olduğunu keşfetti.

III. Ancak sürdürülen araştırmalar neticesinde HAT P-11b gezegeninin, yıldızına çok yakın olduğu için yaşam barındırmayacak kadar sıcak olduğu anlaşıldı.

IV. Dünya'nınkini çağrıştıran bu atmosferin canlı yaşamı için uygun olduğu düşünülmüyordu.

V. Yapılan ölçümler sonucu HAT P-11b'nin atmosferinin, yüzde 90 oranında hidrojen ve önemli ölçüde su buharından oluştuğunu saptadılar.

Yukarıdaki cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangi cümlenin yeri değişmez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

26. I. Gün gelir, biz de memleketimize döneriz elbet.
II. O yıllarda, sen de anımsarsın, kasabadaki gençlerin çoğu yurt dışına çalışmaya giderdi.
III. Soğuk bir kış sabahı Ankara'ya vardık, orada fuara gelen okurların neşesi içimizi ısıtmaya yetti.
IV. Trenin camından tarlada pamuk toplayan köylüler gördük.
V. Görevli tok bir sesle, evraklarınızı görebilir miyim, dedi.

Yukarıdaki cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle, bağlı bir cümledir.
B) II. cümlede, ara söz bir ögenin açıklayıcısı değildir.
C) III. cümlede, zamir, özel adın yerini tutmuştur.
D) IV. cümlede, nesne cümleinin en önemli ögesi durumundadır.
E) V. cümleinin yan cümlesi, bir cümleden oluşmaktadır.

27. - 28. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bir yazarın yazın anlayışının rafineleşmesi, oturması çok önemli. (II) Ama artık kimse bunu hesaba katmıyor. (III) Bir an önce yıldız olma tutkusu herkesin gözlerini kamaştırıyor. (IV) Tabii aynı durum ustalaştığını düşünen bazı kalem için de geçerli; yazdıkları nitelikli bir iki kitabın ve isimlerinin arkasına sığınıp arka arkaya özensiz, edebî oldukları bile tartışılır metinler yayımlıyorlar. (V) Kendi isimlerini siliyorlar, farkında bile değiller.

27. Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Yazarların, yapıtlarının yazınsal niteliklerinden çok içeriğine odaklanmasından
B) Yazarların edebiyat birikimine sırtlarını dönerek soyut ve anlaşılması güç konulara yönelmesinden
C) Yetkin yazarların kendilerini geliştirmeyi bıraktıkları için niteliksizleşmesinden
D) Yazarlarda ünlü olma isteğinin, nitelikli yapıt yazma düşüncesinin önüne geçmesinden
E) Niteliksiz yazarların üne kavuşmasından

28. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerin hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, "rafineleşme" sözcüğü terim anlamından uzaklaşarak farklı bir anlamda kullanılmıştır.
B) II. cümlede, "hesaba katmamak" sözü bir deyimdir ve "önemsememek" anlamında kullanılmıştır.
C) III. cümlede, "yıldız" sözcüğü benzetme yoluyla yeni bir anlam kazanmıştır.
D) IV. cümlede, "kalem" sözünde ad aktarması vardır.
E) V. cümlede, "silmek" sözcüğü mecaz anlamıdır ve "yanlışlıkları ortadan kaldırmak" anlamında kullanılmıştır.

29. Amasya Kalesi ilk olarak Helenistik Dönem'de yapılmış ve Roma, Bizans ve Selçuklu dönemlerinde tamir görmüş. Kale, kentte kuş bakışı bakan bir konumda kurulmuş. Sur duvarlarının çoğu, günümüze kadar ayakta kalmış. Kale halk arasında Harşena Kalesi olarak da biliniyor. Kimilerine göre bu isim, kaleyi inşa ettiren komutanın isminden geliyor.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki altı çizili sözlerin biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Geçişli fiil
B) Zarf-fiil grubu
C) Edilgen fiil
D) Türemiş fiil
E) Birleşik fiil

30. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Savaşlar, Üsküdar'ın sık aralıklarla istilalara, farklı egemenlikler altında kalmasına yol açmıştır.
B) Kırkpınar yağlı güreşleri, yalnızca bir güreş olayı değil, aynı zamanda kültürümüzün bir parçasıdır.
C) Bu isyanları önlemek için Osmanlı Devleti, sosyal, idarî ve askerî alanlarda düzenlemelere gitmiştir.
D) Bilimde ilerlemiş olan Sümerler dört işlemi kullanmış ve dairenin alanını hesaplamayı başarmışlardır.
E) Mumyacılar, insan vücudunun yakından tanınmasını ve Mısır'da tıp biliminin gelişmesini sağlamıştır.

31. • Orman yangınlarında yangının henüz ulaşmadığı bölgelere bir kimyasal madde boşaltılır.
- Bu madde, yanma tepkimesini geciktirerek yangın söndürme ekiplerine zaman kazandırır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu iki cümlede ifade edilenleri doğru bir biçimde birleştirmiştir?

- A) Orman yangınlarında kullanılan kimyasal maddelerin amacı yangını söndürmek değil, yayılmasını bir süre durdurma-
tır.
- B) Orman yangınlarını önlemek için kullanılan kimyasal maddeler, orman yangınlarına müdahale eden ekiplerce belirlenir.
- C) Orman yangınlarında kullanılan bazı kimyasallar yangının yayılmasını geciktirerek yangına müdahalede avantaj sağlar.
- D) Orman yangınlarında yangının olmadığı bölgelere boşaltılan kimyasal maddeler, yangınlara müdahalede en etkili yöntemdir.
- E) Yangın söndürme ekiplerinin tercih ettiği bazı kimyasallar yanan bölgelere dökülerek yangının daha yavaş ilerlemesi sağlanır.

32. Bir ilkbahar sabahı, Yesemek köyünde caminin kubbesine yuva yapan leyleği seyrediyorum (I) kımıldamaksızın sabırla yu-
murtasının üzerinde oturuyor. İleri bakınca şu eşsiz görüntü göz
bebeğime düşüyor (II) Yakın Doğu'nun geçmişteki en büyük
heykel atölyesi (III) Tarihin suskun tanıkları (IV) yarım bırakılmış
hâlde, kimi ayakta, kimi yan yatmış, bana bakıyor. 1890'da bu-
ranın kâşifi sayılan Felix von Luschan'a da böyle mi baktılar aca-
ba (V) Peki (VI) onları orada bırakıp sırta kadem basan ve giz-
leri hâlâ çözilemeyen Hitit taş ustaları (VII) ayrılırken yarım kal-
mış aslanlara son kez hangi duygularla baktılar?

Yukarıda numaralanmış yerlerin hangilerine aynı noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) VI ve VII

33. Gitmek bir büyü gibi saran
Ağrılar yumağı, kıskırtılmış
Düşlerdir ki sen şimdi
Esirgeme kendini kalbim
Kederin o derin yalnızlığından

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin birden çok örneği vardır?

- A) Bağlaç B) Zamir
C) Çekimli eylem D) Edat
E) Zaman belirteci

34. 1960'larda kullanılan Türkçenin çok şiğ olduğunu görünce yeni arayışlara girdim. O yıllarda yayımlanan yapıtların dar çerçevesinden kurtulup eski kaynaklara yöneldim. Yunus'un, Mevlana'nın şiirlerinden Evliya Çelebi'nin seyahatnamelerine, vakanüvislerin tarihi metinlerinden, dinsel metinlere kadar bulduğum bütün yapıtları inceledim. Yaptığım araştırmalar sonucunda, 14 ve 15. yüzyıllarda kullanılan Türkçenin, Osmanlı Dönemi'nde konuşulana oranla çok daha esnek bir yapıya sahip olduğunu gördüm. Yapıtlarımın da bu yüzyıllarda kaleme alınan ve dil tadı veren şiirler gibi olması için çok gayret gösterdim. Bu yolculukta, Yunus gibi, Âşık Paşa gibi sanatçıları kendime kılavuz edindim.

Bu parçada sözü edilen sanatçı kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Geçmişle günümüzde kullanılan dilsel yapıların farklılıklarını ortaya çıkarmaya çalıştığını
- B) Geçmişteki yazınsal metinlerde kullanılan dili günümüz okuruna tanıtmak için neler yaptığını
- C) Yapıtlarının anlatımsal yönünü geliştirmek için yaptığı çalışmaları
- D) Geçmişteki metinlerle günümüzdeki metinleri karşılaştırdığını
- E) Dille ilgili düşüncelerinin nasıl şekillendiğini

35. - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bilimsel araştırmalara göre; telefon, tablet veya bilgisayar ekranlarından yayılan mavi ağırlıklı ışık vücudun melatonin hormonu salgılamasını olumsuz etkilemektedir. (II) Melatonin ise vücudun biyolojik saatinin işleyişine etki eden, başka bir deyişle vücuda ne zaman uyuması gerektiğini söyleyen anahtar hormondur. (III) Mavi ışık bu işleyişi bozabilir ve mavi ışığa maruz kalmak uyku düzenini altüst edebilir. (IV) Düzensiz uyku ise beynin çalışma sistemini bozar. (V) Kişinin ruh hâlini değiştirir, odaklanmasını güçleştirir, hafızasını zayıflatır; kısacası beynin hemen her işlevinde aksaklık meydana gelir.

35. I. Melatonin hormonu vücut için büyük bir öneme sahiptir.
- II. Teknolojik ürünler, doğru kullanıldığında insan için zararlı değildir.
- III. Uyku düzeninin bozulması, en çok beyin üzerinde olumsuz etkiye yol açmaktadır.

Bu parçadan yukarıdakilerden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) Yalnız III E) II ve III

36. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde teknolojik aletlerin kullanımının kişiye verdiği zararlardan söz edilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

37. Gazeteci: ----?

Yazar: Her yapıtın kendine özgü dinamikleri, bir iç ritmi vardır. Yazar bu ritmi doğru tutturduğu ölçüde başarılı olur. Ben ne hikâyede ne de romanda uzun olsun, kısa olsun kaygısı gütmedim

Gazeteci: ----?

Yazar: Gustave Flaubert “Madame Bovary, benim.” demiş. Ben de “Sadık Bey benim.” diyorum. Bütün yazarlar böyle düşünür yoksa yazar yapıtıyla ve kahramanıyla bütünleşemez.

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Bu yapıtınız diğerlerine göre niçin daha kısa
Yapıtınızın konusunu gerçeklerden mi seçtiniz
- B) Kısa yazmak, bir yazar için çok mu zor
Yapıtınızdaki kahraman, sizin yaşamınızdan izler taşıyor mu
- C) Genellikle hacimli yapıtlar veren bir yazar olarak bu yapıtınız neden kısa
Yapıtlarınızdaki kişiler sizi ne kadar yansıtıyor
- D) Uzun yazmanın başarısız yazarlara özgü bir tutum olduğu söyleniyor, bu konuda ne düşünüyorsunuz
Sizce bir yazar yalnızca gerçeklerden mi beslenmeli
- E) Bir yapıtın başarısını belirleyen temel kriter nedir
“Her yazar kendi yaşamını referans alır.” sözüne katılıyor musunuz

38. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Açılımı “Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı” olan PISA, OECD tarafından üçer yıllık dönemler hâlinde, 15 yaş grubundaki öğrencilerin bilgi ve becerilerini değerlendiren bir araştırma projesidir. (II) PISA’ya, Türkiye ilk kez 2003 yılında katılmıştır. (III) PISA projesi öğrencileri çokiyi tanımak; onların öğrenme isteklerini, derslerdeki performanslarını ve öğrenme ortamları ile ilgili tercihlerini açık bir biçimde ortaya koymak için düzenlenmektedir. (IV) PISA Projesi’nde öğrencilerin; matematik, fen bilimleri ve okuma becerileri konu alanlarının dışında, öğrencilerin motivasyonları, kendileri hakkındaki görüşleri, öğrenme biçimleri, okul ortamları ve aileleri ile ilgili veriler toplanmaktadır. (V) PISA Projesi’ne katılacak olan okul ve öğrencilerin seçim işlemi, tesadüfi yöntemle belirlenmekte; çoktan seçmeli, açık uçlu, kapalı uçlu gibi soru türleri kullanılmaktadır.

38. PISA’nın ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede, değerlendirmenin nasıl yapıldığından söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, tarihçesiyle ilgili yorum yapılmıştır.
- C) III. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
- D) IV. cümlede, ölçülen özellikler sıralanmıştır.
- E) V. cümlede, yöntemin öğrenciler üzerindeki etkisinden söz edilmiştir.

39. Bu parçaya göre PISA Projesi’nin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkelerin eğitimdeki farklılıklarını ortaya koymak
- B) Öğrencileri kıyaslayarak daha başarılı olmaları için onları motive etmek
- C) Öğrencilerin düzeylerini belirleyerek öğrenme durumlarıyla ilgili bilgi sahibi olmak
- D) Her ülkenin gelişmişlik düzeyiyle eğitim kalitesi arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak
- E) Başarısız öğrencilere destek vererek başarı düzeylerini artırmak

40. I. Hangi yaşlardaki öğrencilere uygulandığından
II. Öğrencilerin ders dışı durumlarıyla da ilgilenildiğinden
III. Dünyada ilk kez ne zaman yapıldığından
IV. Hangi değerlendirme tekniklerinin kullanıldığından

Bu parçada PISA'yla ilgili olarak yukarıdakilerin hangilerinden söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

CEVAP ANAHTARI

DENEME - 4			
1-B	11-C	21-D	31-C
2-E	12-B	22-D	32-E
3-E	13-E	23-A	33-B
4-E	14-D	24-B	34-C
5-E	15-C	25-D	35-E
6-E	16-D	26-A	36-B
7-D	17-D	27-D	37-C
8-E	18-A	28-E	38-D
9-C	19-A	29-A	39-C
10-B	20-D	30-A	40-B